

Hoe verhuizen je manier van ondernemen kan veranderen

'We slaan nu meer met de vuist op tafel'

Teunis en Evelien Versteeg van helleboruskwekerij De Liesvelden verplaatsen hun bedrijf vorig jaar van Brakel naar Poederrij, een verhuizing die niet zonder slag of stoot is verlopen. Het stel uit de Bommelerwaard is blij met de nieuwe locatie en ziet weer toekomst voor het bedrijf. De bedrijfsverplaatsing heeft hen niet onveranderd gelaten. 'We slaan nu meer met de vuist op tafel.'

Tijs Kierkels

bloemisterij@hortipoint.nl

Teunis en Evelien Versteeg blijven het benadrukken: ze zijn sterker uit de strijd gekomen. Ze hebben nu een bedrijf op een goede plek. Ze zijn erop vooruitgegaan en gegroeid als ondernemer. Wel vinden ze het, vanuit ondernemers-oogpunt bezien, wonderlijk dat een bedrijfsverplaatsing zo lang kan duren en zo moeizaam kan verlopen, zelfs als met die verhuizing een maatschappelijk belang is gediend.

Hun bedrijf, Kwekerij De Liesvelden, telt op de nieuwe locatie in Poederrij 2,2 ha glas en 1,5 ha containerveld. Zes jaar geleden, nog op de oude plek in Brakel, maakten ze de keuze om helleborus tot hoofdteelt te maken. Zestig procent van de omzet komt

nu uit dit gewas. Daarnaast telen ze zantedeschia, hydrangea, hypericum, grassen en vaste planten. „We zijn meegegroeid met de klanten. De vraag van kleinere tuincentra en vanuit de Engelse markt waaraan we eerst veel leverden, liep terug terwijl onze andere klanten steeds grotere aantallen vroegen. Helleborus is een moeilijk product, maar we hebben het goed in de vingers. De gevraagde kwaliteit konden we leveren; de aantallen aanvankelijk niet. Maar door onze specialisatie loopt dat nu goed”, aldus Teunis.

Extensiveringsgebied

Sinds maart vorig jaar zijn ze in productie op de nieuwe locatie, een voormalig gerbe-

rabadrijf waarvan de inrichting compleet moest worden vervangen – van het verwarmingssysteem tot en met de elektra – om de kassen geschikt te maken voor hun teelten.

Het oude bedrijf in Brakel lag langs de dijk, een locatie die inmiddels tot extensiveringsgebied is benoemd (zie kader). „In 2008 was dat beleid echter nog onduidelijk. In dat jaar vroegen we een vergunning voor nieuwbouw aan. Als reactie kwam een wethouder langs”, vertelt Evelien. „Hij vroeg ons de aanvraag in te trekken omdat er plannen in aantocht waren voor herstructurering, geholpen door geld voor bedrijfsverplaatsingen. Toen was nog niet helder dat de plannen voor de Bommelerwaard zo groots zouden worden en dat het allemaal zo lang zou duren.” Duidelijk werd wel dat het bedrijf van Teunis en Evelien in Brakel een moeilijke toekomst tegemoet zou gaan.

'Wachten terwijl alles verouderd'

De twee besloten gehoor te geven aan het verzoek van de gemeente om de bouw aanvraag in te trekken. Vervolgens begon het wachten op het nieuwe beleid van de overheid, aldus Evelien. „Je bent steeds maar aan het wachten, terwijl alles verouderd.”

In 2011 kozen ze ervoor zich alsnog te richten op bedrijfsverplaatsing. Een paar honderd meter verderop deed zich daartoe een mogelijkheid voor. Met de aankoop van een bedrijf en vier belendende percelen zou voor hen een mooie, nieuwe locatie ontstaan. Een deel daarvan zou weliswaar opnieuw in extensiveringsgebied komen te liggen, maar op die plek werd wel een containerveld toegestaan.

„Het bleek een ingewikkelde situatie, waar we zelf niet uitkwamen. Het Projectbureau

Achtergrond

Bepaalde mogelijkheden in extensiveringsgebied

De provincie Gelderland wil de tuinbouw in de Bommelerwaard herstructureren om enerzijds deze sector ontwikkelingskansen te bieden en anderzijds tot landschapsverbetering te komen. De tuinbouw in de Bommelerwaard heeft te maken met: extensiverings-, intensiverings- en reserveconcentratiegebieden (magneetlocaties). In een extensiveringsgebied, waarin Kwekerij De Liesvelden oorspronkelijk was gevestigd, zijn de ontwikkelingsmogelijkheden beperkt. Er bestaat een subsidieregeling om bedrijven vanuit extensiveringsgebieden te verplaatsen en

waarmee de waardedaling van de grond op de oude plek kan worden gecompenseerd. Voorwaarde voor de subsidie is dat meer glas wordt afgebroken, dan erbij komt. Dat betekent dat de verplaatsende ondernemer af te breken glas erbij moet 'sprokkelen'. Hij zal daarvoor bij gestopte of stoppende tuinders moeten aankloppen met het aanbod tegen betaling hun kassen te slopen. Dit beleid is al enkele jaren oud. Nieuwste ontwikkeling is het Provinciaal Inpassingsplan (PIP), waarmee Gelderland bouwplannen in de intensiveringsgebieden wil stroomlijnen en afstemmen.

Herstructurering Tuinbouw Bommelerwaard zou in onze naam de aankoop doen, maar slaagde er niet op het juiste moment tot een transactie te komen”, vertelt Teunis.

Bovendien speelde volgens hem nog een ander fenomeen mee: wat voor de één een bedreiging is, kan voor de ander een kans zijn. De aanwijzing van extensiverings- en intensiveringsgebieden beïnvloedt de grondprijzen sterk, waardoor wachten op een verdere waardeverhoging van hete grond soms een beproefde strategie is. Dat bevordert de snelle doorstroom van kavels echter niet. „Het juiste moment passeerde, we moesten concluderen dat het hier niet zou lukken.”

Teun en Evelien, teleurgesteld in de slagvaardigheid van de overheid, waren terug bij af. Op zich stond niets hen in de weg alsnog een bouwvergunning aan te vragen voor nieuwbouw in Brakel. „We hadden wel tot 6 ha kunnen uitbreiden. Alleen was de grond dan niets meer waard geweest vanwege de ligging in een extensiveringsgebied. Financiering is dan lastig omdat het onderpand voor de bank veel minder waard is”, weet Teunis.

Sociale redenen

Het afblazen van de verplaatsing had wel tot effect dat het projectbureau actiever naar alternatieve locaties ging zoeken. Om sociale redenen wilden Teunis en Evelien dicht bij Brakel blijven. Uiteindelijk bleven er zeven locaties over die de moeite van het bekijken waard waren. „We hebben eerst met Google Streetview gekeken, waarna er nog vijf overbleven. Vervolgens hebben we alles doorgerekend, waarbij we onder andere keken naar volledige nieuwbouw en

bijvoorbeeld aankoop van een gebruikte kas. Ook van belang was de ideale verhouding glas-containerveld”, aldus Evelien.

Uiteindelijk wezen eind 2013, tijdens een bezichtiging in buurdorp Poederrij, alle pijlen de goede kant op. Het projectbureau hielp mee door het perceel van de burens aan te kopen, de bank zorgde voor bemiddeling, waarna nog een halfjaar gewacht moest worden op verplaatsingsubsidie van de provincie. Teunis: „Dat geld was nodig om de waardedaling van de grond op de oude plek te kunnen compenseren. Die lente en zomer van 2014, de periode waarin we op de subsidie moesten wachten, hebben we gebruikt om met verschillende installateurs te praten om tot een ideale inrichting van de kas te komen”.

Oud glas afbreken

De verplichting om oud glas te 'sprokkelen' en af te breken is overigens nog een moeilijke kant aan de zaak. Teunis en Evelien zijn wekelijks nog steeds enkele uren bezig met de afwikkeling daarvan. Vooral de eis dat ze hun hele oude omgeving van glas moeten opschonen, geeft kopzorgen. „Het gaat immers om onze voormalige burens. Pas als de laatste meter oud glas afgebroken is, krijgen we echter het resterende deel van de subsidie uitgekeerd”, aldus Evelien.

Het hele proces heeft hen gevormd. „We zijn er andere ondernemers door geworden, staan steviger in onze schoenen en nemen meer de regie, niet alleen richting projectbureau, maar richting alle betrokken partijen”, zegt Evelien. Haar man vult aan: „We hebben nu een bedrijf waarop we trots zijn en waarmee we de toekomst aan kunnen”. <

FOTO: WILMA SLEIGERS

Teunis en Evelien Versteeg: „Het proces van bedrijfsverplaatsing heeft ons gevormd. Maar we hebben nu een bedrijf waarop we trots zijn en waarmee we de toekomst aan kunnen.”